

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań, dnia 2 grudnia 2016 roku

Marek Olszewski
Współprzewodniczący
Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Pan
Prof. dr hab. Jan Szyszko
Minister Środowiska

Dotyczy: projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych (wersja z dnia 24 listopada 2016 roku)

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z opublikowaniem na stronach Rządowego Centrum Legislacji kolejnej wersji projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych oraz wobec dyskusji w tym zakresie na ostatnim posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - w imieniu ogólnopolskich organizacji samorządowych wchodzących w skład KWR i ST - **chciałbym w całości podtrzymać stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 4 listopada 2016 roku**, kierowanym do Pani Magdy Gosk – Dyrektora Departamentu Gospodarki Odpadami Ministerstwa Środowiska (pismo w załączeniu).

Z największą przykrością muszę stwierdzić, iż **pomimo deklarowanej woli dialogu i odbytych spotkań roboczych, przedstawiciele Ministerstwa Środowiska nie wykazują woli znalezienia rzeczywistego kompromisu w przedmiotowym zakresie, uparczywie forsując rozwiązania ograniczające samodzielność organizacyjną gmin i próbujące narzucić „jedynie słuszny” system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych**, nie zważając w tym zakresie na dotychczasowe rozwiązania wdrożone w poszczególnych gminach, koszty z tym związane oraz osiągnięte efekty. **Proponowane rozwiązania abstrahują przy tym od specyfiki poszczególnych gmin, a w szczególności gmin wiejskich.**

- **Jednocześnie pragnę mocno zaprotestować przeciwko podawaniu w uzasadnieniu projektu rozporządzenia nieprawdziwych informacji - jakoby wprowadzone w nim zmiany były „uzgodnione” ze stroną samorządową!**
- **Mając powyższe na uwadze, strona samorządowa w dalszym ciągu deklaruje pełną gotowość współpracy w przedmiotowym zakresie**, celem wypracowania optymalnych rozwiązań pozwalających osiągnąć zakładane cele środowiskowe. Projektowane rozporządzenie winno jednoczyć działania wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej w zakresie osiągnięcia oczekiwanych i pozytywnych efektów w gospodarce odpadami komunalnymi, a szczególnie w ich selektywnej zbiórce.

Z poważaniem

Marek Olszewski
Współprzewodniczący
Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Do wiadomości:

- 1) Pan Henryk Kowalczyk
członek Rady Ministrów
Przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów
- 2) Pan Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska
- 3) Pani Magda Gosk
Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami
Ministerstwa Środowiska

Załącznik:

- 1) Pismo z dnia 4 listopada 2016 roku kierowane do Pani Magdy Gosk – Dyrektora Departamentu Gospodarki Odpadami Ministerstwa Środowiska

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań, dnia 4 listopada 2016 roku

Marek Olszewski
Współprzewodniczący
Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Pani
Magda Gosk
Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami
Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Szanowna Pani Dyrektor,

w związku z otrzymaniem drogą mailową w dniu 2 listopada br. kolejnej wersji projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych (wersja z dnia: 11 października 2016 roku) [dalej: *Projekt*], po konsultacjach z przedstawicielami wybranych ogólnopolskich organizacji samorządowych wchodzących w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz zewnętrznymi ekspertami¹, niniejszym pragnę wskazać co następuje:

1. **Z najwyższym żalem zmuszony jestem stwierdzić, iż w zasadniczej części *Projekt* powiela dotychczasowe rozwiązania legislacyjne, które jednoznacznie negatywnie zostały zaopiniowane przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.** Tym samym nie został uwzględniony żaden z postulatów strony samorządowej prezentowanych na wcześniejszym etapie prac legislacyjnych, które zbiorczo zostały zaprezentowane podczas spotkania roboczego w Ministerstwie Środowiska w dniu 14 października 2016 roku.
2. **Podkreślić należy, iż zmiana dokonana w § 4 ust. 6 *Projektu* nie może być uznana za realizację postulatu strony samorządowej.** Samorządowcy w sposób jednoznaczny wnioskowali o odstąpienie od obowiązku ujednolicania kolorystyki pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych. W ich ocenie wystarczającym w tym zakresie będzie zobligowanie odpowiednich podmiotów do zamieszczenia w prostej formie graficznej lub słownej informacji o przeznaczeniu i sposobie użytkowania konkretnego pojemnika. Rozwiązanie takie zapewni dużo większą elastyczność i pozwoli na jego dostosowanie

---

¹ Pan Maciej Kiełbus z Kancelarii Prawnej Dr Krystian Ziemiński & Partners w Poznaniu

do niezwykle zróżnicowanych stanów faktycznych, które występują na terenie blisko 2.500 gmin w Polsce.

3. Doceniając próbę wyjścia naprzeciw oczekiwaniom strony samorządowej w powyższym zakresie, pragniemy zwrócić uwagę Ministerstwa, iż **zaproponowane rozwiązanie oparte na bliżej nieokreślonych przesłankach o charakterze wysoce ocennym** (obniżenie walorów estetycznych przestrzeni publicznej, w której znajdują się pojemniki, w szczególności w miejscach o przeznaczeniu historycznym lub przyrodniczym) **może dodatkowo skomplikować system, zamiast go upraszczać**. Podobnie dyskusyjna w praktyce może okazać się ocena realizacji nałożonego obowiązku (pokrycie pojemnika odpowiednim kolorem w części nie mniejszej niż 30% całkowitej powierzchni pojemnika, w sposób widoczny dla użytkownika), zwłaszcza w przypadku pojemników podziemnych.
4. W związku z nieuwzględnieniem postulatów strony samorządowej chciałbym raz jeszcze podsumować obszary, które w naszej ocenie wymagają dogłębnej analizy i znalezienia kompromisu satysfakcjonującego wszystkich interesariuszy:

a. **Obligatoryjność czy fakultatywność wydania rozporządzenia**

– z uzasadnienia *Projektu* w dalszym ciągu nie wynika, z których konkretnie dokumentów wywodzi się obowiązek wydania przedmiotowego rozporządzenia, co jest szczególnie istotne w kontekście stanowiska Pana Ministra Henryka Kowalczyka, o którym informowaliśmy Państwa na wcześniejszych spotkaniach. Stronie samorządowej w dalszym ciągu – pomimo licznych prób w tym zakresie - nie przedstawiono konkretnych dokumentów wskazujących

na przedmiotowy obowiązek warunkujący rzekomo możliwość skorzystania przez Polskę z przyznanych jej środków UE. W uzasadnieniu *Projektu* brak jest także informacji na temat alternatywnych środków rozważanych przez Ministerstwo w przedmiotowym zakresie, co należy odczytywać jako naruszenie § 1 ust. 1 w zw. z § 132 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie Zasad techniki prawodawczej.

- b. **Ilość frakcji** – z uzasadnienia *Projektu* nie wynikają przesłanki wyboru sposobu zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych. O ile uzasadniono możliwość łącznego zbierania odpadów z metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych (aczkolwiek z treści *Projektu* nadal nie wynika jednoznacznie czy frakcje te mają być zbierane łącznie), o tyle brak uzasadnienia dla rozłącznego zbierania pozostałych frakcji materiałowych (zwłaszcza oddzielnego zbierania szkła, metali, tworzyw sztucznych czy opakowań wielomateriałowych).

Brak jest także odniesienia do rozbieżności pomiędzy *Projektem* a przepisami ustawy o odpadach oraz przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie frakcji podlegających regionalizacji i

mających trafiać do RIPOKów² (w przepisach tych mowa jest o odpadach zielonych³, nie zaś o odpadach ulegających biodegradacji⁴).

W *Projekcie* pominięto także kwestie specyfiki obszarów niezurbanizowanych, na których stosowane są przydomowe kompostowniki (bardzo mocno akcentowane w KPGO 2022 oraz późniejszych wypowiedziach Pana Ministra S. Mazurka). Mając świadomość, iż część z powyższych kwestii wymaga regulacji ustawowych ponawiam **apel o poprzeczenie wydania przedmiotowego rozporządzenia wprowadzeniem stosownych zmian ustawowych** na bazie wyników prac specjalnego zespołu eksperckiego, który powinien zostać powołany możliwie szybko w Ministerstwie Środowiska.

- c. **Oznaczenie pojemników** – jak już zostało wskazane w punkcie 2 i 3 niniejszego pisma propozycje dotyczące oznaczenia pojemników zawierają zbyt daleko idące rozwiązania nieadekwatne do zakładanych celów, które mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych metod wiążących się ze znacząco niższymi kosztami, a przez to mniej obciążającymi właścicieli nieruchomości. Jednocześnie należy podkreślić, iż wobec zakazu wykorzystywania pojemników w określonych w *Projekcie* kolorach do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych (w tym tzw. „odpadów reszkowych”) cele zakładane przez Ministerstwo mogą nie zostać osiągnięte. Podkreślić również należy, iż dotychczasowe działania Ministerstwa Środowiska dowodzą, iż możliwym jest organizowanie ogólnopolskich kampanii promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych bez konieczności standaryzacji rozwiązań funkcjonujących w tym zakresie.
- d. **Pojemniki publiczne** – w *Projekcie* w dalszym ciągu - pomimo uwag i zastrzeżeń strony samorządowej - podtrzymano zapis obligujący gminy do równoległej organizacji zbiórki określonych frakcji odpadów komunalnych „u źródła”, jak i w pojemnikach przeznaczonych do użytku publicznego (mimo, iż obowiązku w tym zakresie nie wprowadza ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Tym samym *Projekt* ogranicza samodzielność organizacyjną gmin, wykluczając dalsze funkcjonowanie systemów opartych na systemie „dzwonowym” („gniazdowym”). Wnioskujemy w tym zakresie o przywrócenie wcześniejszych zapisów – zmienionych z nieznanymi nam

---

² Przykładowo zgodnie z ustawą o odpadach zakazuje się przetwarzania **odpadów zielonych** poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone. Zgodnie natomiast z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości **odpadów zielonych** bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

³ Zgodnie z ustawą o odpadach przez **odpady zielone** rozumie się odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, a także z targowisk, z wyłączeniem odpadów z czyszczenia ulic i placów;

⁴ Zgodnie z ustawą o odpadach przez **odpady ulegające biodegradacji** rozumie się odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów;

przyczyn

w trakcie prac legislacyjnych (w uzasadnieniu *Projektu* brak odniesienia do tej kwestii) – dopuszczających alternatywnie zbieranie wybranych frakcji „u źródła” **LUB** w miejscach publicznych, co pozwoli na zwiększenie elastyczności systemu i dopasowanie go do specyfiki poszczególnych gmin (zwłaszcza o charakterze wiejskim, gdzie system gniazdowy jest dominujący i efektywny).

- e. **kryteria selektywnej zbiórki** – *Projekt* w dalszym ciągu – w przeciwieństwie do pierwotnych założeń – nie odnosi się do kryteriów prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przez właścicieli poszczególnych nieruchomości. Kwestia ta ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia kompetencji kontrolnych organów gminy. Zamiast tego *Projekt* odnosi się do kryteriów spełnienia przez gminę obowiązku wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki. Jednocześnie kryteria te odwołują się do zachowań właścicieli nieruchomości, którzy co do zasady zobligowani są do wyposażenia nieruchomości w pojemniki. Tym samym nie sposób oceniać działalności gminy przez pryzmat zachowań osób trzecich, na które gmina ma wyłącznie pośredni wpływ.
  - f. **Terminy przejściowe** – zaproponowane w *Projekcie* przepisy przejściowe w dalszym ciągu budzą uzasadnione wątpliwości strony samorządowej. § 6 *Projektu* odnosi się bowiem do terminu na wyposażenie nieruchomości w pojemniki o określonym kolorze, nie zaś do wdrożenia nowego systemu selektywnej zbiórki. W konsekwencji możliwa jest interpretacja, zgodnie z którą wszystkie gminy od 1 lipca 2017 roku zobligowane będą prowadzić selektywną zbiórkę z podziałem na frakcje wynikające z rozporządzenia, zaś przepis przejściowy znajdzie zastosowanie wyłącznie w zakresie oznaczenia pojemników. Interpretację taką – nieakceptowalną z punktu widzenia strony samorządowej – wzmacniają ustęp 2 analizowanego przepisu nakazujący w terminie 6 miesięcy oznaczyć pojemniki napisami zgodnymi z rozporządzeniem, a więc odnoszącymi się do frakcji określonych w rozporządzeniu. Powyższy sposób interpretacji będzie niemożliwy do wdrożenia z uwagi na zaciągnięte przez gminy zobowiązania, w tym zawarte umowy na odbiór albo odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. W związku z powyższym apelujemy o przerehabilitowanie przedmiotowych przepisów w sposób wskazujący jednoznacznie, iż gminy mają 5 lat na wdrożenie nowego systemu selektywnej zbiórki zgodnego z ostateczną wersją rozporządzenia.
5. **Strona samorządowa w całości podtrzymuje deklarację pełnej gotowości współpracy w przedmiotowym zakresie**, w tym gotowość do kolejnych spotkań lub wyznaczenia przedstawicieli do zespołu eksperckiego mającego przygotować zmiany o charakterze systemowym.
6. Raz jeszcze pragnę podkreślić, iż **Ministerstwo Środowiska oraz stronę samorządową łączą wspólne cele i priorytety w zakresie ochrony środowiska, w**

tym gospodarki odpadami. Kierując się tymi celami apelujemy o poszukiwanie rozwiązań pozwalających na ich optymalne osiągnięcie z poszanowaniem samodzielności organizacyjnej gmin i różnorodności która je charakteryzuje.

W razie jakichkolwiek dalszych pytań lub uwag przedstawiciele ogólnopolskich organizacji samorządowych wchodzących w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego pozostają do Państwa pełnej dyspozycji.

Z poważaniem

Marek Olszewski
Współprzewodniczący
Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Do wiadomości:

- Pan Sławomir Mazurek,
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska

61-812 Poznań ul. Kantaka 4, tel. (61) 851 74 18; 851 99 61 fax (61) 666 13 22

www.zgwrp.pl email: biuro@zgwrp.pl